

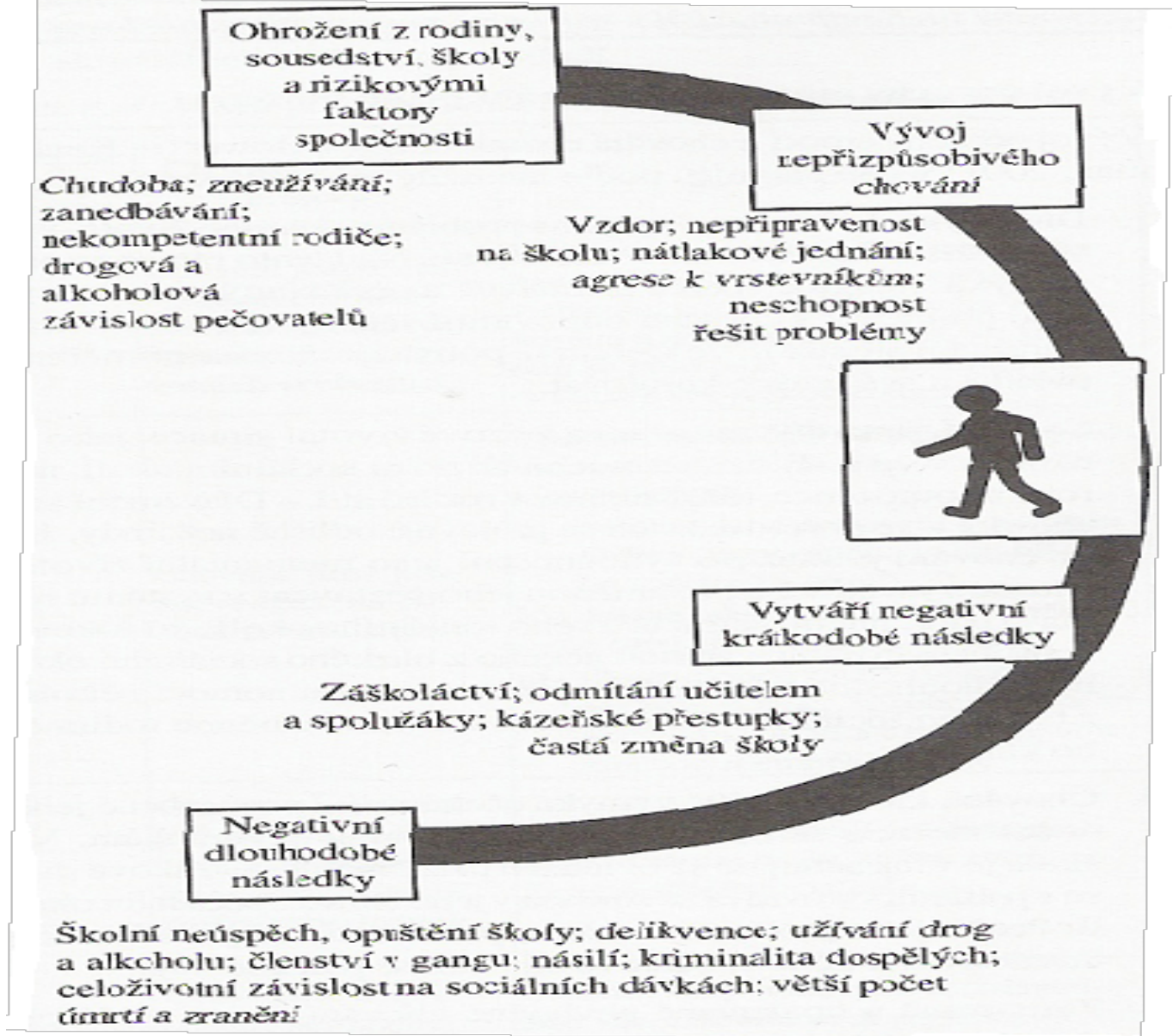
Středisko výchovné péče

-

zařízení preventivně výchovné péče

Cesta rizikových dětí k dlouhodobým negativním následkům

(Walker, Severson, 2002, in Vojtová, 2008)

Středisko výchovné péče (SVP)

- odstranění či zmírnění již vzniklých PCH, eliminace prohlubování negativního dopadu PCH na sociální vztahy
- intervence speciálního pedagoga – etopeda a psychologa
 - rozvoj osobnosti, sebepoznání, sociálního chování, náprava problémů v učení atd.
- spolupráce se školou , spolupráce s rodinou
- cílový klient
 - 3 – 26 let
 - děti a mládež v riziku či s projevy PCHE a negativními jevy v sociálním vývoji
 - jedincům propuštěným z ústavní výchovy (ÚV), ochranné výchovy (OV)

SVP - formy činnosti

- poradenské, speciálně pedagogické, psychoterapeutické, výchovné
- konzultační pomoc všem, kdo se o problematiku PCH zajímají
- metodické vedení školských zařízení, ostatních poradenských pracovišť
- podpora a metodické vedení integrovaných žáků s PCH
- přímá preventivně výchovná péče
 - forma ambulantní, stacionární, internátní (8týdenní pobyt)
 - forma individuální, skupinová
 - přímo práce s klientem ve středisku

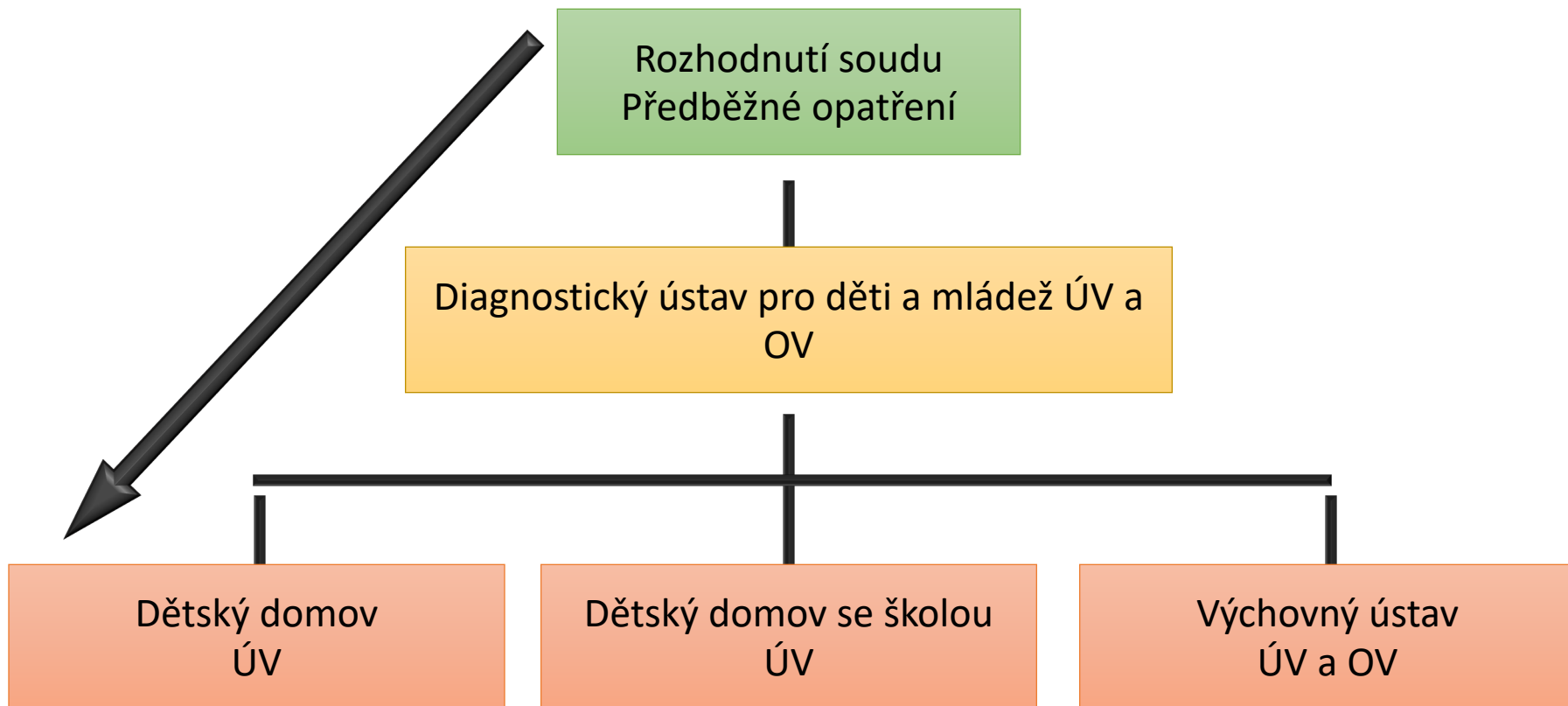

Ústavní a ochranná výchova

Školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy

- diagnostický ústav
 - dětský domov
 - dětský domov se školou
 - výchovný ústav
-
- děti/ mladiství s **nařízenou** ÚV nebo **uloženou** OV zpravidla ve věku od 3 do 18 let, popřípadě osobě do 19 let
 - poskytují péči i dětem, jimž bylo nařízeno předběžné opatření
 - zařízení může poskytovat ubytování a stravování zletilé nezaopatřené osobě po ukončení výkonu ÚV či OV, připravující se na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let

Školská zařízení pro ÚV a OV

Ústavní výchova x Ochranná výchova

- **nařízena** rozhodnutím soudu
 - určena **pro nezletilé do 18 let** s krátkodobým pobytem mimo rodinu nebo s nejasnou prognózou, anebo pro děti vyžadující speciální přístup pro určitý handicap
 - uskutečňuje se podle věku ve **zdravotnických a školských zařízeních** (kojenecké ústavy, dětské domovy, dětské domovy se školou pro děti po 3. roce života, diagnostické ústavy a výchovné ústavy)
 - **u dětí 3 – 18 let věku** (výjimečně do 19 let) základním předpokladem nařízení ÚV je vážné ohrožení nebo narušení výchovy dítěte
- **uložena** soudem, spáchá-li dítě mezi **12. – 15. rokem** věku čin, za který lze dle trestního zákona uložit výjimečný trest
 - **uložena v trestním řízení mladistvému mezi 15. – 18. rokem** tehdy, jestliže ochranná výchova podle rozhodnutí soudu splní svůj účel lépe než uložení trestu odnětí svobody
 - **uskutečňuje se ve školských zařízeních** (dětské domovy se školou a výchovné ústavy, u dětí 15 – 18 let věku (výjimečně od 12 let)
 - základním předpokladem uložení OV je protispolečenský čin dítěte nebo mladistvého, který naplňuje skutkovou podstatu **trestného činu**

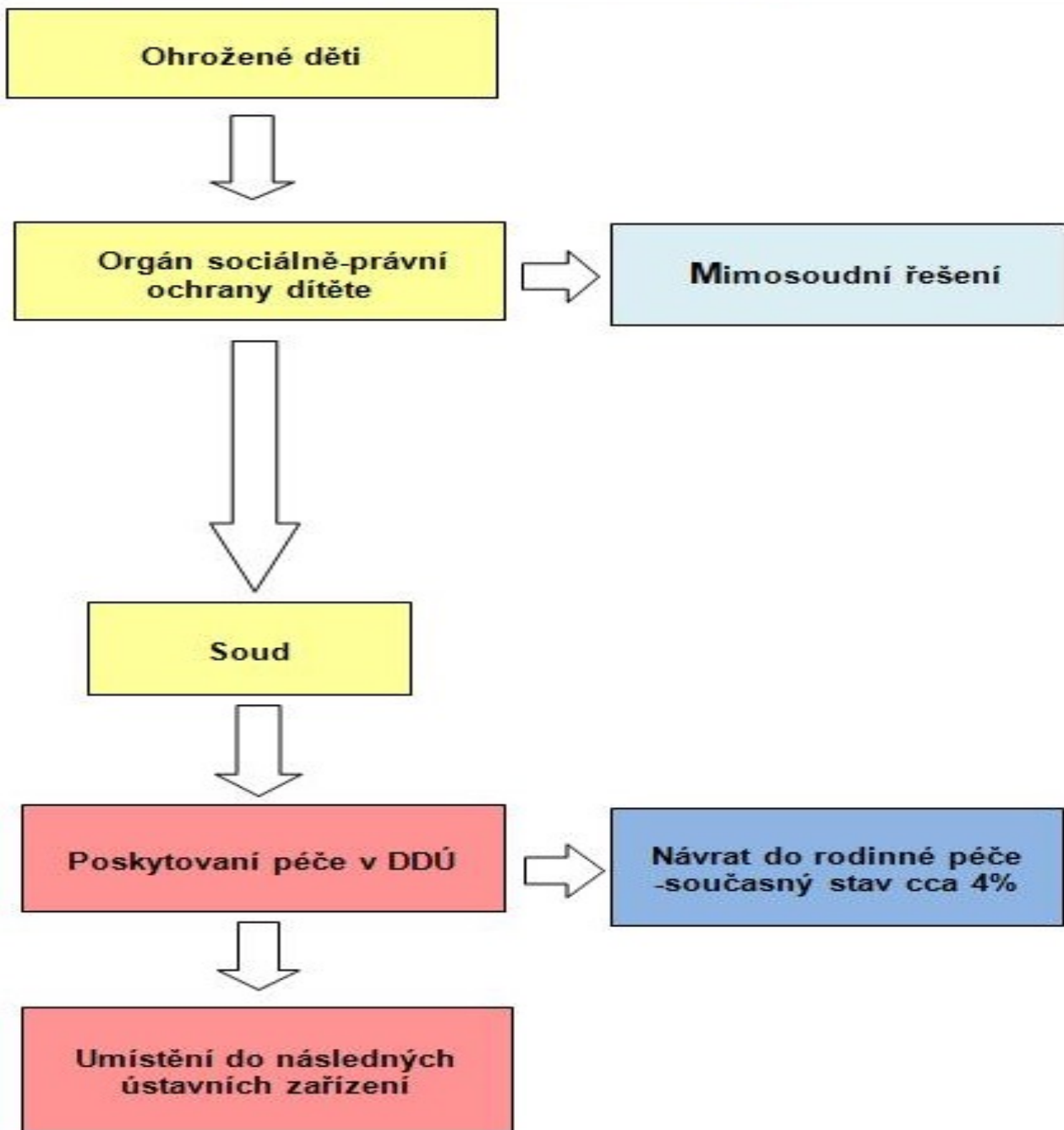

Schéma systému poskytování péče ohroženým dětem (podle DDÚ Hradec Králové)

Diagnostický ústav (DÚ)

- děti a mládež s nařízenou ÚV nebo OV, nařízeným předběžným opatřením nebo na žádost rodičů či jejich zákonných zástupců
(důvodem poruchy chování)
- délka pobytu zpravidla 8 týdnů - diagnostická a zdravotní šetření, probíhá vzdělávání, terapeutická činnost, výchovná sociální a organizační zajištění, která vedou k umístění dítěte do zařízení pro výkon ÚV a OV v územním obvodu diagnostického ústavu

úkoly

- *diagnostické*
- *vzdělávací*
- *terapeutické*
- *výchovné a sociální*
- *organizační*
- *koordinační*

Dětský domov (DD)

- zajišťuje péči dětem s nařízenou ústavní výchovou , které nemají závažné poruchy chování ve věku
od 3 do 18 let (do 26 let)
- děti, o něž nemá, kdo pečovat nebo jimž nelze ze sociálních důvodů zajistit péči ve vlastní rodině, popřípadě náhradní rodinnou péči
- základní organizační jednotka - rodinná skupina –
6-8 dětí, 2-6 skupin
- děti navštěvují školy mimo DD podle věku

Dětský domov se školou (DDŠ)

- děti/mladiství s nařízenou ústavní výchovou, výjimečně s uloženou ochrannou výchovou
- umísťovány děti od 6 let do ukončení povinné školní docházky
- nemůže-li se po ukončení povinné školní docházky pro svoje závažné poruchy chování dítě vzdělávat ve SŠ mimo zařízení nebo nepracuje je přeřazeno do VÚ
- základní organizační jednotka - rodinná skupina – 5-8 dětí, 2 -6 skupin
- ve škole třídy s max. počtem 8 dětí
- vzdělávání podle programu základní školy, základní školy praktické, základní školy speciální
- žáci jsou zařazováni do tříd podle ročníků
- podle podmínek (počet dětí v jednotlivých třídách) je možné, aby bylo v jedné třídě zařazeno více ročníků

Výchovný ústav (VÚ)

- mladiství starší 15 let se závažnými poruchami chování, u kt. byla nařízena ÚV a uložena OV
- dítě starší 12 let, má-li uloženou OV a jeho chování se projevují tak závažné poruchy, že nemůže být umístěno DDŠ
- plní úkoly výchovné, vzdělávací a sociální
- základní organizační jednotka - výchovná skupina – 5-8 dětí; 2-6 skupin
- ve škole při zařízení třídy s max.počtem 8 dětí
- je zde možno dokončit si povinnou školní docházku a střední vzdělání - nejčastěji se zřizuje
 - Praktická škola
 - Odborné učiliště
 - SOU
- pro ty, co se nepřipravují na budoucí povolání může být zřízena pracovní- výchovná skupina

Legislativa

- **Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních - novela **Zákon č. 383/2005 Sb.****
- **Vyhláška č. 438/2006 Sb.,** kterou se stanoví podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2009-2012
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízení

Literatura a zdroje

- VOJTOVÁ, Věra. Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2010
- VOJTOVÁ, Věra. Úvod do etopedie : texty k distančnímu vzdělávání. Brno : Paido – edice pedagogické literatury, 2008
- RIEF S. F. Nesoustředěné a neklidné dítě ve škole : praktické postupy pro vyučování a výchovu dětí s ADHD. Praha : Portál, 2010
- KOLÁŘ, Michal. Nová cesta k léčbě šikany. Vyd. 1. Praha : Portál, 2011